

Göteborgs kommun

orgryteharlanda@orgryteharlanda.goteborg.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Bagaregårdsskolan,
Göteborgs kommun

Tillsyn i Bagaregårdsskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Göteborgs kommun under hösten och våren 2016. Bagaregårdsskolan besöktes av Skolinspektionen den 12-13 januari 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Enligt de uppgifter som skolan lämnat till Skolinspektionen bedömdes 98 procent av eleverna i årskurs 3 nå kunskapskraven i svenska och i matematik läsåret 2014/15. I natur- och samhällsorienterande ämnen uppnådde samtliga elever kunskapskraven.

Den nationella statistiken för läsåret 2014/15 visar att 100 procent av eleverna i årskurs 6 uppnådde minst betyget E i samtliga ämnen. Genomgående är dessa resultat högre än i riket. Den genomsnittliga betygspoängen ligger i nästan samtliga ämnen något eller mycket över riksgenomsnittet. Endast i slöjd och hem- och konsumentkunskap ligger skolans genomsnittliga betygspoäng något under riksgenomsnittet.

Resultat av trygghet och studiero

Följande framgår av den resultatanalys som skolan redovisat i "Bagaregårdsskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling". Elevernas kunskaper om likabehandlingsplanens innehåll behöver fördjupas. Det förekommer nedsättande språkbruk på fotbollsplanen, i parken och i korridorerna, där det även är hög ljudnivå. I parken kan det även förekomma kränkningar. Eleverna i årskurs 6 upplever att studieron behöver förbättras. Skolan har satt in åtgärder för att komma tillrätta med detta.

I Skolinspektionens elevenkät våren 2015, som 29 av 34 elever i Bagaregårdsskolans årskurs 5 besvarat, ställs frågor som berör tryggheten på skolan. Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning på skalan 0-10. Påståendet "Jag känner mig trygg i skolan" har på Bagaregårdsskolan fått indexvärde 8,3, detsamma som medelvärdet för samtliga skolor som deltagit i enkäten.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2016-05-13
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar inte annat än att eleverna får den utbildning som de har rätt till. På skolan bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete och ett målinriktat arbete mot kränkande behandling.

Men tillsynen visar också att skolbiblioteket inte fullt används och tillgodoser behovet av en samlad pedagogisk resurs som även finns tillgänglig för elever att själva kunna söka och utveckla kunskap.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den 13 maj 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Motivering till bedömning av brist

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska eleverna ha tillgång till skolbibliotek. Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, till exempel bibliotek.

Med skolbibliotek avses enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Regeringen ansåg att skolbiblioteket spelar en så viktig roll för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen att det är motiverat med en egen bestämmelse i skollagen.

Skolinspektionens utredning

Eleverna uppger i intervjuer att endast de som går i förskoleklass och årskurserna 1 och 2 använder skolans bibliotek. Eftersom skolbiblioteket har för få böcker åker årskurserna 3-6 istället till stadsdelens bibliotek, säger eleverna. Eleverna berättar att årskurs 6 får åka till stadsdelens bibliotek själva i smågrupper, men årskurserna 4 och 5 har inte varit där med klassen vid mer än något enstaka tillfälle om året. Även representanter för elevhälsan uppger att det endast är de yngre eleverna som använder skolbiblioteket.

Lärarna uppger i intervju att skolan tidigare hade biblioteket i ett av de rum som numera är klassrum. Rummet som nu används är väsentligt mycket mindre, och även om de använder skolbiblioteket står nu mycket av litteraturen utplacerad i olika klassrum, säger lärarna. Lärarna berättar att klasserna besöker stadsdelens bibliotek samt att det är vanligt att elever tar med sig böcker hemifrån.

Rektorn uppger i intervju att skolan inte har tillräckligt med utrymme eller resurser för att kunna organisera ett skolbibliotek och därför måste använda sig av stadsdelens bibliotek för att elevernas behov ska kunna tillgodoses. Många böcker står utplacerade i klassrummen. Klasserna går till stadsdelens bibliotek, berättar rektorn, men lärarna kan vara för stressade för att hinna med att regelbundet gå dit.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att skolbiblioteket inte används i någon större utsträckning annat än av de yngre eleverna. Skolbiblioteket utgör inte en gemensam resurs av medier och information då mycket av den litteratur som tidigare rymdes i skolans bibliotek nu är utlokaliserad i olika klassrum och därmed inte längre är tillgänglig för elever som önskar att själva kunna söka och utveckla kunskaper. Alla elever i årskurserna 3-6 som intervjuades var överens om att skolbiblioteket inte används i undervisningen då antalet böcker är för litet. Det framgår av intervjuer att stadsdelens bibliotek används som ett

komplement, men att besöken där inte sker regelbundet i alla årskurser eller klasser.

Motivering till föreläggande som ingripande

Göteborgs kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan

behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktiva ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

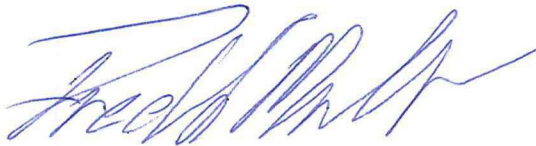
Beslut

2016-02-12

8 (10)

Dnr 43 - 2015:4633

På Skolinspektionens vägnar

Fredrik Mattsson
Beslutsfattare

Cecilia Byström
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Bagaregårdsskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Bagaregårdsskolan

Bagaregårdsskolan är en grundskola i stadsdelen Örgryte-Härlanda i Göteborgs kommun som erbjuder undervisning i förskoleklass och årskurserna 1-6. Skolan leds av en rektor och har vid tillsynen 180 elever fördelade på 58 elever i förskoleklass och årskurs 1, 29 elever i årskurs 2 och 21 elever i årskurs 3 samt 16 elever i årskurs 4, 26 elever i årskurs 5 och 30 elever i årskurs 6. Det finns en skolutvecklingsgrupp där rektorn och förstelärarna ingår.